

УРГЕНТНА СТАЊА У МЕДИЦИНИ

Предмет се слуша у дванаестом блоку интегрисане наставе и реализује се кроз 2 часа предавања, 1 час вежби, 4 часа студијског истраживачког рада недељно и 20 часова самосталног рада студента у току семестра. Предмет носи 5 ЕСПБ бодова.

Образовни циљ предмета:

Оспособљавање студената да теоријски и практично овладају основама ургентних стања у клиничкој пракси.

Наставним планом и програмом је предвиђено упознавање студената са најважнијим и најчешћим клиничким стањима која захтевају хитну медицинску интервенцију.

Програмом су обухваћена сва релевантна хитна стања из клиничких области адултног и дечијег узраста, основе хитних стања из клиничке фармакологије као и непосредна провера стечених знања на терену са екипама хитне медицинске помоћи.

Студенти ће стећи неопходна знања и вештине за препознавање и брзо сналажење у стањима потребе за хитном медицинском интервенцијом код оболелих или повређених.

Исход образовања

По завршетку наставе из предмета Ургентна медицина од студената се очекује да стекне основна знања, вештине, ставове:

Знања:

- Узимање личне и хетеро-анамнезе од болесника којима је потребна неодложна медицинска помоћ.
- Значај налаза добијених физикалним прегледом.
- Прва процена стања виталних функција (ABCDE - алгоритам).
- Тумачење налаза добијених другим дијагностичким процедурама.
- Утврђивање природе и тежине обољења (повреде) и правилна тријажа битна за редослед медицинских поступака
- Методе реанимације на лицу места: спољна масажа срца, вештачко дисање, дефибрилација, интубација, оксигенација, хемостаза, имобилизација. Начин транспорта.
- Основна медикаментозна терапија и мониторинг.
- Примена других специфичних лекова: алергије, тровања, астматички напад, електролитски поремећаји и др.

Вештине:

- Палпирање пулса, бројање и процена дубине респирација, преглед зеница, постављање болесника у оптималан положај за реанимацију
- Отварање дисајних путева, процена и одржавање њихове проходности: air way, тубус, Heimlich-ов маневар
- Извођење вештачког дисања: уста-уста, уста-нос, стављање маске, Амбу балона, примена кисеоника
- Спољна масажа срца једне или две особе (координација, однос броја дисајних циклуса и масажа, провера пулса).
- ЕКГ мониторинг, дефибрилација, спољна стимулација срца- "pacing"
- Узимање крвних анализа, стављање уринарног катетера, и др.
- Хемостаза: компресивни завој, дигитална компресија, подвезивање. Лекови: специфични антидоти.
- Примена других специфичних лекова (алергије, тровања, астматички напад, електролитски поремећаји и др.).
- Имобилизација, припрема за транспорт.

Ставови:

- Усвајање дијагностичких критеријума и редоследа поступака за процену тежине виталне угрожености.
- Процена клиничког тока и прогноза исхода.
- Рационализација дијагностичких процедура.
- Рационално лечење.
- Увежбавање тимског рада.
- Свест о потреби континуиране допуне стечених знања укључујући и ревидирање раније утврђених ставова, понављани тренинзи.

Услови слушања наставе:

Да би слушао наставу на овом предмету, студент мора да буде уписан у дванаести блок Дипломског академског студијског програма -интегрисне студије за доктора медицине.

Облици наставе:

Настава ће се реализовати кроз **предавања, практичну наставу** (Вежбе: и дежурства).

Посебни облици наставе су:

- Кардиопулмонална реанимација (**КПР**) која се одржава по посебно утврђеном распореду у трајању од **3** часа у кабинету за КПР.
- Једно дежурство са **екипом** Службе за хитну медицинску помоћ у сменама од по **12** сати, према распореду који буде истакнут на огласној табли.
- **Практична настава** на одељењима (Вежбе:) се могу заменити дежурствима у еквивалентној сатници по договору са наставником (сарадником).
- Предвиђена **обавезна дежурства** се не могу заменити вежбама и сва се морају одрадити по распореду у договору са наставником (сарадником).

- За **добивање потписа** за оверу блока поред одслушаних предавања, потребно је да студент има оверено у евиденционом картону да је савладао најмање 75% предвиђених вештина, одрађену КПП, дежурство у СХП и сва обавезно предвиђена дежурства.

Структура предмета:

Наставне јединице по недељама:

МОДУЛ 1 - КАРДИОПУЛМОНАЛНА РЕАНИМАЦИЈА (1,2,3)

3 ЕСПБ

1. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

**Наставна
јединица 1**

Предавања:

- Педијатријска кардиопулмонална реанимација.
- Кардиореспираторна реанимација.
- Хиповолемијски шок.
- Кардиореспираторна реанимација.
- Напрасна смрт.

Вежбе:

- Процена стања виталних функција.
- Поступци реанимације на лицу места: спољна масажа срца, вештачко дисање, дефибрилација, интубација, оксигенација, хемостаза, имобилизација.

**Наставна
јединица 2**

Предавања:

- Ургентна кардиолошка стања код деце.
- Крвављење из дигестивног тракта.
- Акутни абдомен.
- Акутна декомпензација срца.
- Нестабилна ангина пекторис и акутни инфаркт миокарда.

Вежбе:

- Кардиопулмонална реанимација у кабинету за КПП.
- Педијатријска кардиопулмонална реанимација.
- Дијагностика акутног абдомена.
- Дијагностика и терапијски алгоритам акутне срчане слабости.
- Дежурство са екипом службе хитне медицинске помоћи.

2. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

**Наставна
јединица 3**

3. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

Предавања:

- Акутне болести респираторног тракта.
- Збрињавање мултисистемских повреда.
- Збрињавање повређених код масовних удеса.
- Малигни поремећаји ритма. Хипертензивна криза.
- Акутизација хроничне респираторне инсуфицијенције.
- Плућна крвављења.

Вежбе:

- Тумачења електрокардиографских налаза.
- Дијагностика, клинички значај и лечење малигну срчаних аритмија.
- Обрада болесника са хроничном респираторном нсуфицијенцијом.
- Кардиопулмонална реанимација у кабинету за КПР.
- Дежурство са екипом службе хитне медицинске помоћи.

**МОДУЛ 2- КЛИНИЧКА ОСПОСОБЉЕНОСТ I (1,2,3)
2 ЕСПБ**

**Наставна
јединица 1**

4. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

Предавања:

- Акутни гастроентеритиси
- Хитно збрињавање рана. Опекотине и нјихово збрињавање
- Повреде главе и врата. Повреде кичмене мождине
- Анафилактички шок.
- Акутне компликације дијабетеса.

Вежбе:

- Утврђивање природе и тежине повреде и правилна тријажа битна за редослед медицинских поступака.
- Дијагностичка и принципи лечења анафилактичног шока.
- Обрада болесника у интензивној метаболичкој јединици-кетоацидоза, хипогликемија.
- Кардиопулмонална реанимација у кабинету за КПР.
- Дежурство са екипом службе хитне медицинске помоћи.

**Наставна
јединица 2**

5. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

Предавања:

- Евалуација фебрилних стања код деце.
- Повреде грудног коша. Повреде абдомена и карлице.
- Повреде генито- уринарног тракта.
- Адисонска криза. Феохромоцитом.
- Диференцијална дијагноза бола у абдомену.

- Вежбе:**
- Утврђивање природе и тежине повреде и правилна тријажа битна за редослед медицинских поступака.
 - Дијагностика и терапијски принципи у лечењу болести надбубрега.
 - Кардиопулмонална реанимација у кабинету за КПП.
 - Дежурство са екипом службе хитне медицинске помоћи.

**Наставна
јединица 3
Предавања:**

6. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

- Неуролошки поремећаји у дечијем добу.
- Повреде екстремитета.
- Ургентне повреде крвних судова.
- Синдром акутне инсуфицијенције јетре и хепаторенални синдром.
- Акутни хеморагијски синдром. Трансфузије крви и крвних деривата.

- Вежбе:**
- Поступак имобилизације, хемостазе и припреме болесника за транспорт.
 - Преглед и дијагностичко-терапијски алгоритам код хепатичке инсуфицијенције.
 - препознавање и процена природе и тежине хеморагијског синдрома, принципи лечења.
 - Дежурство са екипом службе хитне медицинске помоћи.

МОДУЛ 3 – КЛИНИЧКА ОСПОСОБЉЕНОСТ II (1,2,3) 2 ЕСПБ

**Наставна
јединица 1
Предавања:**

7. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

- Цереброваскуларни акциденти.
- Акутне оклузије великих артерија. Запаљење дубоких вена.
- Инфекције уринарног тракта, ренална колика, повреде тестиса.
- Ургентна стања код поремећаја електролита, течности и ацидобазне равнотеже.
- Акутна бубрежна инсуфицијенција.

- Вежбе:**
- Неуролошка обрада болесника: анамнеза, физикални преглед, дијагностика.
 - Технике прегледа и диференцијална дијагноза болести артерија и вена.
 - Нефролошка обрада болесника: анамнеза, физикални преглед, дијагностика, терапија.
 - Принципи лечења дијализом.
 - Дежурство са екипом службе хитне медицинске помоћи.

**Наставна
јединица 2**

8. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

Предавања:

- Епилепсија.
- Педијатријске хируршке болести. Повреде у дечијем узрасту.
- Бактеријска инфекција. Сепса.
- Диференцијална дијагноза хематурија.
- Крвављења у ОРЛ.

Вежбе:

- Тумачење налаза добијених дијагностичким процедурама (ЕЕГ).
- Инфектолошка обрада болесника: анамнеза, физикални преглед, дијагностика, терапија.
- Дежурство са екипом службе хитне медицинске помоћи.

**Наставна
јединица 3**

9. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

Предавања:

- Неуролошке коме.
- Респираторна инсуфицијенција- трахеотомија.
- Инфекције централног нервног система.
- Бол у малој карлици са или без крвављења.
- Компликације трудноће (претећи порођај, токсемија трудноће, ектопична трудноћа, плацента превиа).

Вежбе:

- Процена стања свести болесника.
- Обрада болесника са инфекцијом ЦНС-менингеални знаци.
- Гинеколошки преглед и спољашњи преглед труднице, посета саветовалишту за превенцију трудноће.
- Дежурство са екипом службе хитне медицинске помоћи.

**МОДУЛ 4 - КЛИНИЧКА ОСПОСОБЉЕНОСТ III (1,2,3)
(2 ЕСПБ)**

**Наставна
јединица 1**

10. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

Предавања:

- Акутни глауком, аблација ретине, оклузивни синдроми.
- Повреде ОРЛ регије и страна тела.
- Инфекције бактеријама које продукују ендотоксине.
- Абортус (спонтани, индукован, септички).
- Запаљенски процеси.

Вежбе:

- Офталмолошки преглед болесника.
- Упознавање са техникама елиминације страних тела у ОРЛ и примарно збрињавање повреда ОРЛ регије.
- Посета гинеколошкој амбуланти - "киретарница".
- Дежурство са екипом службе хитне медицинске помоћи.

**Наставна
јединица 2**

11. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

- Предавања:**
- Дезинфекција.
 - Целулитис орбите, тромбоза кавернозног синуса.
 - Запаљенски процеси уха, фаринкса и хипофаринкса.
 - Ујед змије и убоди инсеката.
 - Дезинсекција.

- Вежбе:**
- Анамнеза и ОРЛ преглед код запаљењских болести.
 - Клиничке манифестације и терапијске смернице код уједа змија и убода инсеката.
 - Дежурство са екипом службе хитне медицинске помоћи.

**Наставна
јединица 3**

12. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

- Предавања:**
- Превенција болничких инфекција.
 - Хемијске и механичке повреде ока.
 - Предозирање лековима.
 - Најважније егзогене интоксикације.
 - Планирање и праћење извршења стручних планова рада здравствених установа.
 - Медицинска документација и евиденција.

- Вежбе:**
- Поступак са болесником код тровања лековима.
 - Прва помоћ код повреда ока.
 - Семинари из превентивних предмета.
 - Дежурство са екипом службе хитне медицинске помоћи.

**МОДУЛ 5- КЛИНИЧКО-ПРЕВЕНТИВНА ОСПОСОБЉЕНОСТ (1,2,3)
1 ЕСПБ**

**Наставна
јединица 1**

13. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

- Предавања:**
- Ургентна епидемиологија у примарној здравственој заштити (салмонелозе, бациларна дезинтерија).
 - Акутна анксиозност. Афективни поремећај.
 - Делиријум, акутна конфузна, сумрачна и ступорозна стања.
 - Поремећај мишљења (шизофренија, параноја).
 - Неуротски поремећаји.
 - Здравствено васпитање.
 - Међусекторска сарадња.
 - Процена здравственог стања становништва.

- Вежбе:**
- Техника психијатријског прегледа.
 - Препознавање најважнијих ургентних психијатријских манифестација и основи фармакотерапије.
 - Семинари из превентивних предмета.
 - Дежурство са екипом службе хитне медицинске помоћи.

**Наставна
јединица 2
Предавања:**

14. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

- Ургентна епидемиологија у примарној здравственој заштити (друге бактеријске цревне инфекције, бактеријска алиментарна интоксикација).

- Вежбе:**
- Надокнада неодражених вежби и дежурства у СХП.
 - Семинари из превентивних предмета.

**Наставна
јединица 3
Предавања:**

15. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

- Провера испуњавања услова и потписивање индекса.

- Вежбе:**
- Провера испуњавања услова и потписивање индекса.

Начин полагања испита и оцењивање:

Оцена знања из предмета се утврђује на основу активности студента и износи максимално 100 поена који су дистрибуирани на следећи начин:

- активност у току предавања: до 10 поена
- ангажованост на вежбама (семинарима): до 10 поена, обученост из КПР-а: до 5 поена, активност на дежурству са екипом СХП: до 5 поена
- писмени испит (тест): до 70 поена

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
предавања	10	тест	70
практична настава	20	практични испит	
колоквијум-и семинар-и		усмени испит	

Званична литература:

- Поскурица М.: Хитна стања у медицини. Призма Крагујевац, Универзитет у Крагујевцу, Медицински факултет, Крагујевац, 2006.

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

UNIVERSITY OF KRAGUJEVAC
MEDICAL FACULTY

- Поскурица М.: Примарна здравствена заштита. Зборник Предавања, Призма Крагујевац, Универзитет у Крагујевцу, Медицински факултет, Крагујевац, 2006.
- Поскурица М.: Хитна стања у нефрологији. Универзитет у Крагујевцу, Медицински факултет, Графопромет, Крагујевац, 2001.